

УДК 340.144

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТА ЯК ГЛАВИ ДЕРЖАВИ

Студент В. В. Ганенко гр. БП-1-16
 Наук. керівник к.н. з держ. упр. Н.В. Кулак
 Київський національний університет технологій та дизайну

Главу держави розглядають як: посадову особу, або державний орган, який посідає найвище місце в ієрархії інститутів влади [1]. Глава держави - це особа, яка формально займає найвищу сходинку в державній ієрархії та здійснює верховне представництво держави у внутрішньо - та зовнішньополітичних відносинах [4].

Існують наступні юридичні форми глави держави (Таблиця 1.):

Таблиця 1

Форми глави держави

Юридичні форми	Сутність	Країни
Президент -	обраний народом, парламентом або представницькою колегією глава держави, який отримує владу на визначений термін у порядку делегації	Україна
Колегіальна президентура	обраний парламентом на визначений термін колегіальний орган, який здійснює функції глави держави	Державна рада на Кубі, два капітан-регенти в Сан-Маріно, Федеральна рада у Швейцарії
Глава уряду	на якого покладено здійснення функцій глави держави	землі ФРН
Одноосібний або колегіальний узурпатор	особа чи колегіальний орган, які здійснюють владу без правових підстав, не маючи при цьому ні «царського» походження, ні мандата виборщиків	Гай Юлій Цезарь; Екатерина II; Наполеон I

Монарх	суверенна і не пов'язана політичною відповідальністю особа, якій влада належить за власним правом. Різновидами інституту монарха є: монарх, який успадкував свій пост	наприклад, Британія, Швеція	Велика Іспанія,
	особа призначена своєю сім'єю - правлячою династією	Саудівська Аравія	
	монарх федерації, обраний монархами суб'єктів федерації	Малайзія, ОАЕ	

Термін «президент» походить від латинського слова *praesidens* і дослівно означає: той, хто сидить попереду [6].

Інститут президента - це сукупність конституційно-правових норм, що регулюють однорідні, відносно відокремлені суспільні відносини, змістом яких є діяльність Президента України. Вказані відносини мають політико-правовий характер, та регулюються конституційним, адміністративним, кримінальним і цивільним правом.

Конституційне право має домінуючий вплив на ці правовідносини, що є похідним від їх суб'єкта (Президента України як вищого органу держави) та їх змісту (владні відносини, що пов'язані з діяльністю глави держави у механізмі здійснення державної влади) [5].

Згідно із тезами Д.Б.Каткова, та Е.В.Корчиго у президентській республіці: президент обирається населенням незалежно від парламенту; президент суміщає повноваження глави держави і глави уряду; уряду як колегіального органу звичайно не існує, міністри окремо призначається і звільняється з посади президентом, кандидатури міністрів затверджуються парламентом; уряд президента не несе політичної відповідальності перед парламентом за політику, що ним проводиться. Парламент не може відправити уряд у відставку. Президент, у свою чергу, не має права розпускати парламент і призначати дострокові вибори.

Статусу президента в парламентській республіці має наступні особливості: президент обирається парламентом або виборчою колегією з участю парламенту; президент - глава держави, виконавча влада належить главі уряду, глава держави звичайно здійснює свої повноваження за згодою та за ініціативою уряду; президент призначає главу уряду з числа лідерів найвпливовіших партійних фракцій парламенту і по рекомендації глави уряду призначає інших членів уряду; уряд несе політичну відповідальність перед парламентом.

Таким чином, президент - виборний посадовець, обраний громадянами країни з республіканською формою правління, її парламентом або спеціальною виборчою колегією [2].

В результаті проведеного дослідження можна зробити висновок, що інститут президента як інститут конституційного права можна визначити як сукупність конституційно-правових норм, що регулюють однорідні, відносно відокремлені суспільні відносини, змістом яких є діяльність президента.

Література:

1. Годованець В.Ф. Конституційне право України: Конспект лекцій. - К.: МАУП, 2001. - С. 145.
2. Енгибарян Р.В., Тадевосян Э.В. Конституционное право. - М.: Юристъ, 2000. - С. 247.
3. Катков Д.Б., Корчиго Е.В. Конституционное право России: Учебное пособие. - М.: Юриспруденция, 1999. - С. 124 - 126.
4. Кравченко В.В. Конституційне право України. - К.: Атіка, 2004. - С. 289 - 290.
5. Плахотнюк Н.Г. Інститут президентства в Україні: конституційно-правовий аспект. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук. - Х.: Національна юридична академія ім. Ярослава Мудрого, 1999. - С. 16.
6. Романюк А., Шведа Ю. Партії та електоральна політика. - Львів: ЦПД - „Астролябія”, 2005. - С. 288.
7. Кулак Н.В. Актуальні питання правового статусу добровольчих формувань в Україні./ Н.В. Кулак // Часопис Київського університ – 2016. – № 4.

УДК 340.0

ІСТОРИЧНІ ТИПИ ДЕРЖАВИ

Студент Г.І. Годухін , гр. БП-1-16

Наук. керівник к.н. з держ. упр. Н.В. Кулак

Київський національний університет технологій та дизайну

Держава є складним соціальним явищем, відмінною рисою якого є примусова регуляція поведінки людей за допомогою нормативних норм. Крім того, держава - це політична спільність, елементами якої, що становлять, є територія, населення і влада. Територія - це просторова основа держави. Фізична основа є однією з умов, що роблять можливим існування держави. Територія є простір держави, зайнятий його населенням, де повною мірою діє влада політичної еліти, що реалізовується через юридичні норми.

Держава містить суперечливі сторони і тенденції. Держава одночасно виражає і класові і загальносоціальні інтереси. Само ця суперечність витікає з того, що придушення опору гноблених класів на певних етапах розвитку